

a obținut un premiu (1971) la un concurs de la Terni (Italia). A cântat cu multă gingășie *Concertul al 2-lea în fa minor* de Chopin. Este un pianist sensibil care se complace însă a cânta cât mai *piano*, pînă la punctul că uneori părea că mîngîie clapele. O atitudine mai fermă, mai virilă, un tușeu mai acuzat, chiar și în Chopin, nu vor fi decît în avantajul său.

Ultimul solist, violonistul Dorel Fodoreanu (elev al prof. George Iarosevici) a cântat *Concertul* de Dvorak. Activitatea sa concertistică s-a desfășurat nu numai în țară dar și peste hotare. Este un instrumentist care cântă nu numai cu precizie tehnică, dar și cu pătrunderea sensurilor emoționale ale muzicii. *Cadența*, pasajele cantabile au fost redade admirabil. Dar intensitatea flautului l-a handicapat deseori. Violoncelul său are de altfel un ton mic.

Ne-am bucurat să vedem la pupitrul dirijoral pe muzicianul de serioasă competență care se dăruiește cu atîta elan, Henry Selbing. Conducerea sa este totdeauna viguroasă, precisă și are arta de a se face ascultat. Pe Henry Selbing îl așteptăm totdeauna cu plăcere.

J. V. P.

Tineri interpreți

La cei 20 de ani neîmpliniți, Dana Protopopescu se prezintă ca o pianistă formată, cu reale împliniri artistice, cu un palmares internațional demn de toată

lauda: Diplomă superioară la clasa de pian a prof. A. Dumortier (1970), Premiul „Van Cutsem” (1972), laureată a Concursului „Tenuto” al Radioteleviziunii belgiene (1973). (Începe studiul pianului la 4 ani, urmează 8 ani la Liceul de Muzică nr. 1 din București cu prof. Emilia Vlangali, apoi la Conservatorul din Bruxelles cursuri de virtuozitate cu reputatul pedagog și pianist Eduardo del Pueyo. A obținut recent, cu mare distincție, *Diploma Superioară* pentru muzică de cameră).

O aflăm prezentă în numeroase programe de concert sau recital, susținute în țară (București, Brașov, Cluj, Craiova) sau peste hotare (Bruxelles— Belgia, Queekhoven — Olanda, Londra, Saragossa și Huesca

— Spania), unde cucerește publicul și presa deopotrivă.

Despre recitalele susținute în Spania, unde a interpretat lucrări de Scarlatti, Beethoven, Schumann, Prokofiev, Toduță, în ziarul „Heraldo de Aragon” din 1.III.1974 se spune printre altele: „...În ciuda tinereții sale, ea posedă de pe acum o măiestrie indiscutabilă, o gamă amplă de mijloace puse în slujba unei înțelegeri limpezi a operelor interpretate”.

În recitalul susținut în vacanța de primăvară a acestui an la Sala Mică a Palatului, în cadrul ciclului „După amiezile muzicale ale tinereții”, a prezentat un program cu lucrări de Scarlatti, Beethoven, Schumann, Prokofiev, Paul Constantinescu. Ca și cu alte prilejuri, am deslușit din interpretarea Danei Protopopescu aceleași certe însușiri: calm, intuiție, memorie și muzicalitate.

Așa cum consemnam cu ani în urmă, cu prilejul uneia dintre primele apariții bucureștene în public ale pianistei, Dana Protopopescu s-a menținut într-o formă de asimilare interpretativă ascendentă.

Călăuzindu-i-se în continuare pașii pe drumul presărat cu neasemuite frumuseți și sublime certitudini, al muzicii, a înțelegerii cât mai profunde și selecționării cât mai riguroase a repertoriului abordat, a dozării mai judicioase a efortului, dezvoltîndu-și în continuare talentul și tehnica interpretativă, Dana Protopopescu ne va oferi, sîntem convinși, numeroase prilejuri de a-i admira viitoarele-i apariții pe podiumul de concert.

Constantin RĂSVAN

★

Recitalul *de Sonate, programat în ciclul inițiat de Filarmonică „DEBUTURI — AFIRMĂRI — CONFIRMĂRI”, din seara zilei de 2 iunie a readus pe scena Studio a Ateneului pe tînărul violonist Alexandru Gavrilovici acompaniat la pian de Irina Gavrilovici. Spun a readus pentru că Alexandru Gavrilovici, cu acest recital, se află la cea de a 6-a apariție a sa pe scena Studioului. Întîmplător, am urmărit „episoadele” evoluției care ni-l relevă acum pe Alex. Gavrilovici ca pe o personalitate artistică „confirmată” de laborioasa sa activitate solistică, pusă sub semnul unui înalt nivel interpretativ; așa stînd lucrurile ne surprinde faptul că indiscutabilele sale calități pot fi etalate doar în „subsolul” Ateneului.

Programul pretențios, dar ales cu grijă, s-a orientat către lucrări inedite, de factură modernă (exceptînd *Sonata* de Bach), predilect polifone sau modale. Alcătuit din 4 lucrări diferite ca stil și substanță, programul a întrunit o microantologie a creației moderne de sonată. Nu întîmplător *Sonata în do* de Bach a fost aleasă drept „motto” conceptual al recitalului. În ordine au urmat: *Sonata* de Wilhelm Berger, *Sonata* de Honegger (în primă audiere) și *Sonata* de Ravel.

În Bach, piatră de încercare a oricărui violonist, tînărul interpret a realizat o construcție solidă, echilibrată, vîdînd o bună cunoaștere a trăsăturilor stilistice ale partiturii baroce. În desfășurarea *Sonatei* lui Berger ne-au impresionat vitalitatea și tensiunea cu care a fost redată lucrarea de la început pînă la sfîrșit. Un punct în plus pentru aportul pianistei Irina Gavrilovici care a depășit cu brio dificultățile tehnice ale știmei, urmărînd cu aplomb și spontanei-

tate intențiile partenerului muzical. Aceeași notă și pentru *Sonata* de Ravel a cărei culoare a fost pusă în lumina ei cea mai bună de interpretarea dată de cei 2 artiști.

Întregul recital a purtat pecetea unui înalt profesionalism, dar „clou-ul“ serii l-a constituit, fără îndoială, *Sonata* de Honegger. Dificultățile tehnice și muzicale cu totul deosebite puse de partitură au fost surmontate cu eleganță, grație inteligenței și afinităților temperamentale ale tânărului interpret cu partitura prezentată. Recitalul a oferit deci publicului meloman o dublă satisfacție : aceea a audierii unui program bun într-o remarcabilă interpretare și cea a redescoperirii unui autentic talent în persoana violonistului Alex. Gavrilovici care, secondat de o pianistă inteligentă și rafinată, pășește cu siguranță pe drumul consacrării.

Magda BUCIU

★

Mărturisesc că am așteptat cu un interes cu totul special acest ultim recital al tinerei pianiste Ina Macarie ; este un talent ce depășește — prin datele sale, în mod cert — media celor chemați către muzică ; dar, în plus, vom distinge în evoluția tinerei interprete aportul unei munci susținute și conduse inteligent, pe etapele ei, de un profesor de mare dăruire, Ludmila Popișteanu, în liceul de muzică „George Enescu“.

Ina Macarie este, în adevăr, un talent aparte nu atât prin spectaculozitatea — de altfel prezentă — a evoluției pianistice cât prin marele spectacol interior pe care îl desfășoară această tânără pianistă. Și acest revers interior al demersului ei interpretativ vizează tocmai etalarea acțiunii muzicale ca rezultat al unei atitudini proprii față de textul prezentat ; aci rezidă, desigur, la Ina Macarie, autenticitatea actului interpretativ, veridicitatea acestuia, capacitatea de a conferi interes și chiar un anume inedit artistic unor partituri cunoscute anterior în interpretări consacrate — mă refer, în special, la execuția celebrului opus schumanian, *Carnavalul* op. 9 ; imaginarea și portretizarea imaginilor muzicale a fost realizată într-o manieră realmente virtuoză.

Există, în plus, în cântul Inei Macarie, o grație interioară aparte, o maleabilitate a execuției care reunește momentele execuției într-o devenire unitară concepută firesc, așa cum a fost împlinit acest aspect în cadrul *Variațiunilor Abegg* de Robert Schumann. De altfel, întregul program Schumann — au mai fost audiate temerarele *Dansuri ale davidienilor*, și spirituala suită aparținând lui Mihail Jora „*Joujoux pour madame*“, întregul program, deci, a apărut ca fiind impresionant prin amploarea sa deși monotonia genurilor incluse, ca și similitudinea imaginilor, au fost evidente. Ina Macarie a etalat aci nu numai o uimitoare rezistență fizică, o susținere intelectuală impresionantă, dar, mai mult, o atitudine de muzician sensibil, angajat lucid în procesul de împlinire artistică a textului.

Orchestra de cameră a medicilor

Nu deseori am avut ocazia să asist la un concert urmărit de un public atât de numeros, atât de entuziast, de activ, cum a fost cel susținut de curînd, la Ateneul Român, de orchestra de cameră a medicilor, condusă de doctorul Ermil Nichifor. Și ceea ce constituie cel mai prețios aspect — apreciat, chiar jinduit de marii soliști — este faptul că între interpreți, acești pasionați artiști amatori, și public a fost creată acea comuniune spirituală, acea punte utilă comunicărilor de semnificație. Căci pe deasupra decalajelor, a unei parțiale omogenități a tonului de partide, pe deasupra intonației deseori aproximative, cadrele sanitare din Capitală — interpreți și public — ne-au demonstrat cu ardoare, fără puțință de tăgadă, că iubesc muzica, că iubesc să facă muzică și să o asculte așa cum rareori se întîmplă acest lucru chiar la instrumentiștii profesioniști ai orchestrelor bucureștene.

Doctorul dirijor, Ermil Nichifor, cunoaște această pasiune pentru muzică a membrilor formației ; și, poate, din această cauză nu insistă în a-i solicita, în a-i angaja pe colegii săi printr-o atitudine directoare. Desigur, un program de concert constituit aproape în exclusivitate din lucrări aparținînd lui Mozart — printre care celebra simfonie nr. 40, în sol minor — devine dificil de susținut în afara unui aport solistic important. Și, personal, consider ca fiind deosebit de meritorie tendința de a promova — în cadrul unor concerte de asemenea factură — pe cei mai tineri interpreți ce parcurg actualmente primele etape ale afirmării lor în viața de concert. Indiscutabil, veritabila revelație a serii a constituit-o prezentarea Concertului în Do major de Mozart, în interpretarea pianistei Camelia Pavlenco, o natură muzicală sensibilă, orientată ferm și lucid în derularea acțiunii muzicale a lucrării ; există — în plus — în cântul interpretei o sănătoasă intuire a naturii evenimentului muzical, o eficientă înțelegere a stilului creației fără a se ajunge la pedanteria reconstituirilor de epocă.

În cadrul aceleiași concert am mai avut plăcuta ocazie de a urmări evoluția a două foarte tinere interprete, surorile Roxana Volanschi — violonistă și Monica Volanschi — pianistă, încă eleve ale liceului de muzică „George Enescu“ din București.

Drept vorbind, riscul de a-l interpreta pe Mozart, la această fragedă vîrstă, este în adevăr mare sub raportul atingerii acelor parametri definatorii, proprii muzicii sale, de grație interioară și farmec, de puritate și acuratețe sonoră, de fantezie inspirată în limitele bunului gust și ale stilului. De fapt, cele două interprete manifestă naturi muzicale net diferite dar valabile și perfectibile în timp. Mai puțin organizată, mai puțin metodică în conturarea frazei mozartiene, Roxana Volanschi probează însă virtuți temperamentale certe și o bună calitate a tonului în interpretarea Concertului pentru vioară și orchestră în La major. În schimb, interpretarea Concertului de pian în Re major, a beneficiat de aportul unei gândiri muzicale bine organizate, logice, pe care Monica Volanschi trebuie să o sprijine — în continuare — pe o expresie mai maleabil diferențiată în cadrul stilului.

D. A.